

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 313/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti uzneseniam Krajského súdu v Trnave č. k. 5Tos/49/2025-3864 z 11. marca 2025 a č. k. 5Tos/67/2025-4212 z 15. apríla 2025 v spojení s uzneseniami Okresného súdu Trnava sp. zn. 105T/50/2023 zo 17. februára 2025 a zo 17. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv zaručených čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a tiež čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) uzneseniami označených porušovateľov. Navrhuje zrušiť a vrátiť uznesenie krajského súdu č. k. 5Tos/67/2025-4212 z 15. apríla 2025 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“), priznať primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre viaceré trestné činy (zločin podvodu, prečiny neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, úverového podvodu a poškodzovania cudzích práv). K vzneseniu obvinenia došlo uznesením vyšetrovateľa z 1. júna 2023 (od tohto dňa sa sťažovateľovi započítava aj väzba, do ktorej bol vzatý uznesením okresného súdu sp. zn. 5Tp/27/2023 zo 4. júna 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3Tpo/28/2023 z 29. júna 2023) a obžaloba bola podaná 27. novembra 2023. Sťažovateľ požiadal 28. januára 2025 o prepustenie z väzby a okresný súd uznesením zo 17. februára 2025 žiadosť podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol a väzbu

nenahradil. Na základe sťažnosti sťažovateľa krajský súd uznesením č. k. 5Tos/49/2025-3864 z 11. marca 2025 (ďalej len „prvé zrušujúce uznesenie“) zrušil uznesenie okresného súdu v celom rozsahu a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodoval. Okresný súd uznesením zo 17. marca 2025 opätovne zamietol žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a väzbu nenahradil. O sťažnosti sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. 5Tos/67/2025-4212 z 15. apríla 2025 tak, že zrušil uznesenie okresného súdu zo 17. marca 2025 vo väčšine výrokov týkajúcich sa sťažovateľa, jeho väzbu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a ihneď ho prepustil na slobodu za uloženia špecifikovaných povinností a obmedzení, ako aj za nariadenia kontroly technickými prostriedkami.

3. Okresný súd v uznesení zo 17. marca 2025 uviedol, že dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutkov obžalovanými od posledného rozhodovania o väzbe je podporená aj dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní 7. februára 2025, 17. februára 2025 a 17. marca 2025 (zápisnica o vykonaní výsluchu svedkyne [REDAKOVANÉ], odborné vyjadrenie, listinné dôkazy, ktorých obsah okresný súd opísal s uvedením, čo z nich vyplýva). Nezistil skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zánik dôvodov tzv. preventívnej väzby u obžalovaného. Podľa okresného súdu dĺžku hlavného pojednávania a v nadväznosti na to trvanie väzby obžalovaných ovplyvňuje aj skutočnosť, že trestné stíhanie sa vedie pre viacero skutkov.

4. Krajský súd sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu a súhlasil aj so záverom, že v rámci konania vo veci samej nedošlo k zavineným prietahom zo strany súdu. Okresný súd poskytol sťažovateľovi odpoveď v dostatočnom rozsahu (na všetky tri okruhy jeho argumentácie) na vyvodenie záveru že sú splnené materiálne podmienky na väzbu. Doplnil, že od vydania uznesenia okresného súdu zo 17. marca 2025 došlo k rozhodnutiu vo veci samej vyhlásením rozsudku 11. apríla 2025, ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného v 4 bodoch obžaloby, a k uloženiu trestu odňatia slobody vo výmere 4 rokov a podaniu odvolaní stranami konania. Podozrenie zo spáchania trestnej činnosti obžalovaným sa tak posilnilo do tej miery, že okresný súd rozhodol, že je vinný zo spáchania uvedených trestných činov. Ku dňu vyhlásenia uznesenia krajského súdu nie je k dispozícii odôvodnenie rozsudku. Pre potreby rozhodovania o väzbe postačuje záver, že podozrenie existovalo v čase rozhodnutia o vzatí do väzby, pri rozhodovaní o väzbe po podaní obžaloby, ako aj pri rozhodovaniach súdu o žiadostiach o prepustenie z väzby a dokazovaním sa posilnilo do tej miery, že súd uznal sťažovateľa vinným. Tým je podľa krajského súdu dostatočne preukázané splnenie podmienky existencie dôvodného podozrenia zo spáchania konkrétnej trestnej činnosti. Pri konkrétnych skutočnostiach odôvodňujúcich dôvod väzby podľa krajského súdu okresný súd uviedol, že naďalej pretrvávajú s prihliadnutím na osobu obžalovaného a na charakter trestnej činnosti, z ktorej je podozrivý. Doteraz síce nebol súdne trestaný, väzobné dôvody sú ale posilnené tým, že je stíhaný za viacero skutkov (4). Účel väzby podľa okresného súdu nie je možné aktuálne nahradiť menej invazívnymi prostriedkami, neväzobné stíhanie sťažovateľa by bolo nedostatočné, pretože je u neho vysoko odôvodnený predpoklad, že by pokračoval v trestnej činnosti. Bol skúmaný znalkyňou, ktorá vyhodnotila, že je osobou náladovou, výbušnou a charakterizovanou parazitickým životným štýlom, ako i zníženou schopnosťou empatie. V dôsledku predchádzajúceho životného štýlu a spôsobu života u neho hrozí pokračovanie v páchaní majetkovej trestnej činnosti. Krajský súd súhlasil s týmto záverom okresného súdu, keďže od posledného rozhodovania o väzbe nedošlo k podstatnej alebo dôležitej zmene skutočností, ktoré odôvodňovali jeho preventívnu väzbu. Väzba je na základe opakovanej žiadosti sťažovateľa o prepustenie podrobovaná súdnemu prieskumu, v rámci ktorého bol materiálny dôvod väzby

opakovane konštatovaný. Okresný súd podľa krajského súdu nesprávne vyhodnotil možnosť nahradenia väzby alternatívami ponúkanými § 80 ods. 1 Trestného poriadku. Podľa krajského súdu v súčasnom štádiu trestného stíhania po vyhlásení rozsudku vo veci samej a po podaní odvolania stranami proti všetkým výrokom došlo k zmene okolností, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o možnosti nahradiť väzbu miernejším spôsobom. Zmena spočíva v tom, že jeden zo skutkov obžaloby (bod 4) okresný súd vyhodnotil tak, že tento nie je trestným činom a rozhodol o jeho postúpení na prejednanie priestupkovému orgánu.

5. Ďalšou relevantnou zmenou bolo uplynutie času trvania väzby sťažovateľa a zohľadnenie celkovej doby jej trvania od vzatia do väzby do dňa rozhodovania (684 dní, t. j. 1 rok, 10 mesiacov a 14 dní), čo má určitý vplyv na existenciu akútnej obavy, že by obžalovaný v podmienkach mimo výkonu väzby pokračoval v páchaní druhovo rovnakej trestnej činnosti, pre akú je aktuálne trestne stíhaný. Naproti povahovým a osobnostným črtám správne akcentovaným okresným súdom a svedčiacim v prospech obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti je potrebné postaviť uplynutie dlhšej doby vo výkone väzby pri zohľadnení, že obžalovaný dosiaľ nebol súdne trestaný a nebolo naňho pôsobené inštitútom núteného odňatia slobody. Krajský súd následne zvažoval možnosti nahradenia väzby, aby náhrada plnila rovnaký účel, zistil, že obžalovaný má zabezpečené bydlisko, ktoré spĺňa technické požiadavky na vykonávanie kontroly technickými prostriedkami. Následne odôvodnil svoje zistenie o možnosti nahradenia väzby a určil konkrétny spôsob jej realizácie.

6. Krajský súd sa vyjadril k sťažnostným námietkam mimo už uvedenej argumentácie. K námietke o prieťahoch v konaní okresného súdu uviedol, že konanie bolo ukončené rozsudkom z 11. apríla 2025, vzhľadom na rozsah dokazovania a priebeh hlavných pojednávaní nezistil spôsobenie prieťahov. K námietke o neskorom rozhodnutí okresného súdu o postúpení skutku v bode 4 obžaloby krajský súd uviedol, že relevantnosť tohto rozhodnutia zohľadnil pri rozhodnutí o nahradení väzby. Nepovažoval pritom za rozhodujúci moment, keď okresný súd toto rozhodnutie vydal, resp. nemožno mu vytknúť, že k právnomu posúdeniu tohto skutku dospel až po komplexne vykonanom dokazovaní vrátane zohľadnenia materiálneho korektívu. K námietke, že sťažovateľ nie je recidivistom a v minulosti sa nedopustil žiadneho násilného protiprávneho konania, krajský súd uviedol, že skutočnosť zohľadnil pri rozhodnutí o nahradení väzby.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Od podania žiadosti o prepustenie z väzby do doručenia právoplatného rozhodnutia sťažnostného súdu o prepustenie z väzby 23. apríla 2025 uplynulo 85 dní, teda dĺžka konania o väzbe nemôže byť ústavne konformná. Celková dĺžka tohto rozhodovania pozostávajúca z neodôvodnených prieťahov na jednotlivých inštanciách nie je v súlade s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru (rozhodnutia Gál, Karlin a Osváthová proti Slovensku), ústavného súdu (IV. ÚS 487/2023) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (1Tost/7/2021). Nemôže byť na ťarchu sťažovateľa, že sa doba konania o väzbe predĺžila v dôsledku podanej sťažnosti, ktorá bola navyše v oboch prípadoch úspešná.

8. Napriek nahradeniu väzby sa porušovatelia nesprávne a ústavne nonkonformne vysporiadali s existenciou preventívneho dôvodu väzby, pretože tá po vyhlásení prvostupňového rozsudku nebola daná. Krajský súd mal zohľadniť ním zistené skutočnosti (zásadné zmeny od posledného

rozhodovania o väzbe, ako je rozhodnutie vo veci samej, podanie odvolaní, postúpenie skutku IV na priestupkové konanie, prieťahy v konaní o väzbe v kontexte dlhotrvajúcej väzby 684 dní, skutočnosť, že sťažovateľ nie je recidivista, pozn.) vo vzťahu k existencii preventívneho dôvodu väzby, ktorý vzhľadom na faktor plynutia času nemôže byť daný, a sťažovateľa bolo potrebné prepustiť z väzby bez uloženia inštitútov nahradzujúcich väzbu.

9. Krajský súd sa nevysporiadal s ústavne nekonformnou dĺžkou rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ako aj so skutočnosťou, že z 1 roka a 10 mesiacov strávených vo väzbe sa sťažovateľovi pri neprávoplatne uloženom treste odňatia slobody v trvaní 4 rokov započíta takmer polovica trestu, pričom už bude spĺňať podmienky na premenu trestu na trest domáceho väzenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K porušeniu požiadavky urýchleného prejednávania väzobných vecí okresným súdom a krajským súdom:

10. V súvislosti s uplatnenou námietkou porušenia požiadavky urýchleného prejednávania väzobných vecí ústavný súd vo všeobecnosti poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštantne pripomína, že súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky na kvalitu preskúmania, ale tiež aj na rýchlosť tohto prieskumu. Ústavný súd už v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, v rámci ktorej sa zaoberal požiadavkou urýchlenosti rozhodovania o väzbe z hľadiska čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a tiež z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru, uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o väzbe v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla zodpovedá lehota konania nepresahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca (III. ÚS 255/03, III. ÚS 636/2017, II. ÚS 127/2020, II. ÚS 11/2022). Platí, že otázku splnenia požiadavky na urýchlený prieskum možno zodpovedať len s ohľadom na konkrétne okolnosti veci (rozsudok Inseher proti Nemecku zo 4. 12. 2018, bod 252). Požiadavka urýchlenosti je menej prísna, pokiaľ ide o konanie pred odvolacím, resp. sťažnostným súdom (rozsudok Abdulkhanov proti Rusku z 2. 10. 2012, sťažnosť č. 14743/11, bod 198).

11. Ústavná sťažnosť je k nosnej námietke urýchlenosti rozhodovania o väzbe formulovaná stručne, v zásade je založená na tvrdení, že od žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 28. januára 2025 do doručenia uznesenia krajského súdu 23. apríla 2025 uplynulo 85 dní. Odôvodnenie skutkového stavu a uvedenie konkrétnych časových súvislostí sa obmedzuje na dátum podania žiadosti, dátumy vydania rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, dátumy odôvodnenia sťažností a dátumy doručenia rozhodnutí. Neobsahuje vôbec žiadny opis ďalšieho postupu okresného súdu či krajského súdu v uvedenom časovom období. Argumentácia je preto zjavne neúplná, selektívna, a preto na hranici akceptovateľnosti, pokiaľ ide o uvedenie osobitnej náležitosti v podobe právnych a skutkových dôvodov podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon o ústavnom súde“), od ktorej sa odvíja možnosť zaujať stanovisko k namietanému porušeniu označených práv.

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, ale aj na základe súčinnosti poskytnutej zo strany okresného súdu a krajského súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ svoje podanie z 28. januára 2025 (označené ako doplnenie žiadosti o prepustenie z väzby uplatnenej na hlavnom pojednávaní okresného súdu 17. januára 2025) doplnil na hlavnom pojednávaní 7. februára 2025. K žiadosti zo 17. januára 2025 podľa okresného súdu a krajského súdu neuplynula lehota 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť, pričom súčasne neobsahuje iné dôvody. Okresný súd vykonával 17. februára 2025 hlavné pojednávanie a následne aj výsluch k žiadosti sťažovateľa z 28. januára 2025. Po skončení výsluchu vyhlásil rozhodnutie (uznesenie), vypracoval ho 18. februára 2025 a sťažovateľovi bolo doručené 20. februára 2025. Sťažnosť proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu sťažovateľ podal 18. februára 2025 a písomne doplnil podaniami z 21. februára 2025 a 25. februára 2025. Krajský súd po zapísaní veci 5. marca 2025 rozhodol uznesením z 11. marca 2025, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 17. marca 2025. Potom okresný súd opäť rozhodoval o žiadosti sťažovateľa z 28. januára 2025, ako aj o medzičasom (25. februára 2025) doručenej žiadosti spoluobžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu po uskutočnení výsluchu 17. marca 2025, keď sa opäť konalo aj hlavné pojednávanie. Sťažovateľ uplatnil ihneď po vyhlásení uznesenia zo 17. marca 2025 doručeného obhajcovi sťažovateľa 25. marca 2025 sťažnosť, ktorú odôvodnil podaním z 26. marca 2025 a doplnením z 2. apríla 2025. Po zapísaní veci na krajskom súde 3. apríla 2025 a určení termínu neverejného zasadnutia došlo 10. apríla 2025 k jeho zrušeniu a zapožičaniu spisu okresnému súdu, ktorý mal nariadený termín hlavného pojednávania 11. apríla 2025, pričom spis bol vrátený krajskému súdu 14. apríla 2025. Krajský súd rozhodol uznesením 15. apríla 2025, ktoré bolo 17. apríla 2025 vyhotovené a expedované. Obhajcovi sťažovateľa bolo doručené 23. apríla 2025.

13. Z informácií uvedených v predchádzajúcom bode vyplýva, že posledné doplnenie žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 28. januára 2025 bolo súdu predložené 7. februára 2025 a tento deň predstavuje relevantný moment, od ktorého bol okresný súd po doplnení podanej žiadosti o nej spôsobilý rozhodnúť. Prvostupňové väzobné rozhodnutie okresný súd prijal 17. februára 2025 a sťažovateľovi doručil 20. februára 2025. Čistá celková doba konania o žiadosti sťažovateľa pred okresným súdom tak v súhrne predstavuje štrnásť dní. K predloženiu veci krajskému súdu došlo v nadväznosti na doručenie odôvodnenia a doplnenia sťažnosti sťažovateľa v prijateľnej dobe (8 dní). Krajský súd potom rozhodol na šiesty deň po predložení veci a svoje rozhodnutie doručil šiesty deň od jeho vyhlásenia.

14. Z uvedeného vyplýva, že čistá celková doba konania krajského súdu o sťažnosti sťažovateľa (sp. zn. 5Tos/49/2025) predstavovala celkovo trinásť dní. Po vrátení veci okresnému súdu 13. marca 2025 tento opäť vypočul sťažovateľa (ako aj spoluobžalovaného, ktorý 23. februára 2025 žiadal o prepustenie z väzby) 17. marca 2025, rozhodol o ich žiadostiach o prepustenie z väzby a uznesenie doručil 25. marca 2025. Čistá celková doba opakovaného konania o žiadosti sťažovateľa pred okresným súdom tak v súhrne predstavuje trinásť dní. K predloženiu veci krajskému súdu došlo v nadväznosti na doručenie odôvodnenia a doplnenia sťažnosti sťažovateľa v prijateľnej dobe (1 deň). Krajský súd potom rozhodol dvanásť deň po predložení veci a svoje rozhodnutie doručil ôsmy deň od jeho vyhlásenia. Z uvedeného vyplýva, že čistá celková doba opätovného konania krajského súdu o sťažnosti sťažovateľa (sp. zn. 5Tos/67/2025) predstavovala trinásť dní, pričom 4 dni z uvedeného obdobia bol spis zapožičaný okresnému súdu, ktorý mal

nariadený termín hlavného pojednávania na 11. apríl 2025. Sťažovateľ bol prepustený na slobodu v deň vyhlásenia uznesenia krajského súdu, preto týmto momentom pominula požiadavka na urýchlené rozhodnutie o jeho väzbe (rozsudok Kormoš proti Slovensku z 8. 11. 2011, bod 93).

15. K uvedeným skutočnostiam pristupuje určitá skutková zložitosť veci, keďže predmetom konania vo veci samej sú štyri skutky uvedené v obžalobe, s čím je spojené väčšie množstvo svedkov a listinných dôkazov, ktoré boli postupne vykonávané na hlavnom pojednávaní, ktoré sa v relevantnom období uskutočnilo 17. januára, 7. februára, 17. februára, 17. marca a 11. apríla 2025. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ten opakovane žiadal o prepustenie z väzby na slobodu a podával sťažnosť proti zamietnutiu jeho žiadosti (ústavný súd to rekapituloval naposledy v uznesení č. k. II. ÚS 9/2025-43 z 15. januára 2025). V predmetnom prípade išlo o deviate „kolo“ rozhodovania o väzbe po podaní obžaloby. Okrem uvedeného sťažovateľ aktívne uplatňoval svoje právo na obhajobu vznášaním námietok zaujatosti (17. januára 2025, doplnenie 7., 10. a 14. februára 2025, 13. marca 2025), navrhovaním dôkazov (6. februára 2025, 14. februára 2025), podávaním sťažnosti na nečinnosť (17. januára 2025, 21. februára 2025, 13. marca 2025). Samotné využívanie obhajobných práv nemôže byť na ujmu sťažovateľa, avšak v dôsledku toho je súd povinný zaoberať sa podaniami a v primeranej dobe ich „vybaviť“, čo nutne zaberie ďalší čas, ktorý nemožno v takom prípade považovať za prieťahy v konaní. Sťažovateľ bližšie neuviedol, čo všetko bolo v stávke preňho ako osobu pozbavenú slobody alebo iné aspekty konania o prieskume pozbavenia osobnej slobody.

16. V zmysle citovanej judikatúry je doba nepresahujúca na jednom stupni konania lehotu jedného kalendárneho mesiaca z hľadiska záruk poskytovaných označeným čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru štandardne akceptovateľná. Ako z informácií v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, v posudzovanom prípade sťažovateľa skutočná dĺžka konania pred okresným súdom a pred krajským súdom sa po spočítaní obidvoch prípadov rozhodovania priblížila k odporúčanej lehote, keďže konanie pred okresným súdom trvalo celkovo 27 (14 + 13) dní a pred krajským súdom celkovo 26 (13 + 13) dní. Ústavný súd s poukazom na závery prvého zrušujúceho uznesenia kriticky vníma skutočnosť, že okresný súd sa pri „prvom“ rozhodovaní dopustil pochybenia, ktoré viedlo k zrušeniu uznesenia zo 17. februára 2025. Rozhodovanie o žiadosti z 28. januára 2025 sa tak nutne predĺžilo o čas potrebný na opakované rozhodnutie. Okresný súd sa ale potom už nedopustil nedostatkov z pohľadu urýchleného rozhodovania a riadil sa pokynmi krajského súdu. Je pochopiteľné, že bez vrátenia veci okresnému súdu na nové rozhodnutie by nevznikla potreba znova rozhodnúť, resp. podávať opakovane sťažnosť. S výnimkou jedného pochybenia sa okresný súd nedopustil iných nedostatkov a jeho postup pri rozhodovaní o žiadosti z 28. januára 2025 splnil požiadavku urýchlenosti. Z nezahrnutia rozhodnutia podľa § 72 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku do výnimiek podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je možné vyvodiť záver, že zákonodarca pri takomto rozhodnutí nepovažoval požiadavku urýchlenia konania za takú naliehavú, ako to je pri ostatných rozhodnutiach o väzbe zaradených medzi výnimky, keď nadriadený orgán po zrušení chybného výroku napadnutého uznesenia nemôže orgánu, proti ktorého uzneseniu bola sťažnosť podaná, uložiť, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

17. Za už opísaných okolností ústavný súd považuje vzniknutú situáciu síce za hraničnú a za nutný dôsledok uplatnenia kasačnej právomoci krajského súdu, avšak nedosahujúcu ústavný rozmer, ktorý by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie založil dôvod na vyslovenie príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením práva sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o väzbe a postupom

okresného súdu a krajského súdu. V zmysle citovanej judikatúry je takýto časový úsek rozhodovania krajského súdu, ako aj okresného súdu z hľadiska záruk poskytovaných čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 2 a 5 listiny, čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 9 ods. 4 paktu, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, akceptovateľný, a preto dospel ústavný súd k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti v tejto časti a odmietol ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv a slobôd uzneseniami okresného súdu:

18. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

19. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

20. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

21. Proti uzneseniam okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal krajský súd v rámci sťažnostného konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľ možnosť podania riadneho opravného prostriedku aj využil.

22. V tejto časti sú preto splnené podmienky na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

III.3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu uznesením krajského súdu:

23. Procesné garancie súdnej kontroly väzby v nasledujúcich štádiách väzobného rozhodovania (napr. preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby, rozhodovanie o predĺžení väzby a rozhodovanie o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby) poskytuje čl. 5 ods. 4 dohovoru, nie čl. 5 ods. 3 dohovoru, ktorý je aplikovateľný v rámci primárneho rozhodovania o vzatí do väzby (uvalení väzby). Článok 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru sa, naopak, *ratione materiae* vzťahuje predovšetkým na rozhodovanie o pozbavení osobnej slobody (o zatknutí či zadržaní a následne o vzatí do väzby). Napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov sa evidentne týkajú ďalšieho trvania pozbavenia osobnej slobody sťažovateľa, nie jeho prvotného vzatia do väzby. Sťažovateľove námietky týkajúce sa prípadného porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu v označenom konaní preto ústavný súd posúdil ako zjavne neopodstatnené s tým, že v okolnostiach daného prípadu bolo potrebné posúdiť ich z hľadiska sťažovateľom označeného čl. 5 ods. 4 dohovoru. Keďže na sťažovateľom vymedzený predmet ústavného prieskumu (uznesenie

krajského súdu v rámci prieskumu uznesenia okresného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby) sú neaplikovateľné ustanovenia čl. 5 ods. 3 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu nebolo úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť alebo nemal byť prepustený z väzby na slobodu, a ak mal byť prepustený na slobodu, či k tomu malo dôjsť s využitím náhrad väzby alebo bez nich. Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021). Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či odôvodnenie uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu (IV. ÚS 350/09) je ústavnoprávne prijateľným premietnutím skutkových a právnych okolností veci.

25. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia uznesenia krajského súdu konštatuje, že súd sa dostatočným spôsobom zaoberal otázkou splnenia zákonných podmienok väzby sťažovateľa. Pri dôvodnosti podozrenia zo spáchania konania uvedeného v 4 bodoch (skutkoch) obžaloby vykazujúcich znaky trestných činov odkázal súd na konkrétne výsledky dokazovania (výsluch svedkyne, odborné vyjadrenie, listinné dôkazy) od posledného rozhodovania o väzbe, ktoré nepriniesli zmenu v skorších rozhodnutiach ustálených konkrétnych skutočnostiach odôvodňujúcich obavu z pokračovania v stíhanej trestnej činnosti. Uvedené odôvodnenie, aj keď odkazuje na skoršie väzobné rozhodnutia, je ústavne akceptovateľné. Aj dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bol konajúcimi súdmi ustálený ústavne prijateľným spôsobom, keďže záver o pretrvávajúcej obave z možného pokračovania v trestnej činnosti sťažovateľom je podľa názoru ústavného súdu rozumne vyvoditeľný z konkrétnych okolností opísaných súdmi, ktoré sú relevantné (charakter žalovanej trestnej činnosti – skutky, spôsob útoku – aj ľahšie manipulovateľní poškodení mali byť uvádzaní do omylu na účely obohatenia sa, zhodnotenie osoby sťažovateľa – náladovosť, výbušnosť, nadhodnotené sebavedomie, parazitický životný štýl, znížená schopnosť empatie, pozn.). Krajský súd uvedené skutočnosti vyhodnotil aj z hľadísk uvádzaných sťažovateľom (postúpenie jedného skutku obžaloby na prejednanie priestupkovému orgánu, vyhlásenie rozsudku vo veci samej a podanie odvolaní, dĺžka trvania väzby 684 dní, doterajšie nepôsobenie na sťažovateľa súdom uloženým trestom či väzbou). Krajský súd sa primeraným spôsobom zaoberal aj otázkou nevyhnutnosti väzby sťažovateľa vo vtedajšom štádiu konania a možnosťou uplatnenia miernejších opatrení. Priblížil, ako sa uplatní nahradenie väzby za uloženia povinností a obmedzení v okolnostiach sťažovateľa. Sťažovateľ v tejto súvislosti len všeobecne namietal ústavnú neudržateľnosť vysporiadania sa s existenciou dôvodu väzby, akoby prezumujúc jeho zánik vyhlásením rozsudku okresného súdu v prospech záveru, že súdom zistené skutočnosti odôvodňovali prepustenie z väzby bez uplatnenia inštitútov nahradzujúcich väzbu. Všeobecné súdy svoje rozhodnutia o ďalšej existencii zákonného dôvodu väzby, ako aj jej nevyhnutnosti, resp. primeranosti v aktuálnom štádiu konania ústavne odôvodnili prijateľným spôsobom. Krajský súd prijateľne zhodnotil aj celkovú dovtedajšiu dĺžku trvania väzby.

26. K námietke, že krajský súd nezohľadnil, že z 1 roka a 10 mesiacov strávených vo väzbe sa sťažovateľovi pri neprávoplatne uloženom treste odňatia slobody v trvaní 4 rokov započíta takmer

polovica trestu, pričom už bude spĺňať podmienky na premenu trestu na trest domáceho väzenia, ústavný súd uvádza, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. V súlade s princípom subsidiarity uplatňovaným v konaní o ústavnej sťažnosti aj v materiálnom rozmere je nemožné zaoberať sa argumentmi, ktoré neboli použité pred všeobecným súdom, hoci použité byť mohli. Táto časť ústavnej sťažnosti, resp. tieto argumenty neboli uplatnené pred okresným súdom ani pred krajským súdom, preto sú s odkazom na § 132 ods. 2 zákona o ústavom súde neprípustné a zodpovedajúca časť ústavnej sťažnosti musí byť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná. Rovnaký záver platí pre požiadavku vznesenú až v ústavnej sťažnosti (už zhrnutú v bode 7 *in fine*), že sťažovateľa bolo vzhľadom na vymenované skutočnosti potrebné prepustiť z väzby bez uloženia inštitútov nahradzujúcich väzbu. Ako z petitu odôvodnenia sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu zo 17. marca 2025 v znení jej doplnenia (podania z 26. marca a 2. apríla 2025) vyplýva, sťažovateľ sa domáhal uplatnenia inštitútov nahradzujúcich jeho väzbu.

27. Ústavný súd po prieskume uznesenia krajského súdu a súvisiaceho uznesenia okresného súdu z hľadísk, ktoré ústavný prieskum pripúšťa, teda konštatuje, že v prípade sťažovateľa sa nepreukázala neoprávnenosť rozhodnutia majúceho podstatný vplyv na pozbavenie osobnej slobody sťažovateľa, resp. preukázala sa jeho udržateľnosť vo vzťahu k dosiahnutiu legitímneho cieľa. Z odôvodnenia napadnutých uznesení v zásade nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcimi súdmi vrátane obsahu práva na slobodu zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu, ktoré mali byť postupom a napadnutým uznesením krajského súdu porušené. Neexistuje preto ústavne relevantný dôvod na to, aby ústavný súd svojím rozhodnutím do uznesenia krajského súdu zasiahol, pretože jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením označených práv, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladala dôvod na vyslovenie ich porušenia. Na základe toho ústavný súd považoval ústavnú sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú, a preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

28. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu